मा शुचो न हि शोच्यास्ते संग्रामे निधनं गताः । यथैव त्वं तथैवाहं को वामाश्वासयिष्यति । ४२५
ममैव ह्यपराधेन कुलमग्र्यं विनाशितं ।

इति श्रीमहाभारते स्त्रीपर्व्वणि जलप्रदानिकपर्व्वणि पृथापुत्त्रदर्शने पञ्चदशोऽध्यायः १५ ॥ समाप्तञ्च जलप्रदानिकपर्व्व ॥

॥ अथ स्त्रीविलापपर्व्व ॥

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ एवमुक्त्वा तु गान्धारी कुरूणामवकर्त्तनं । अपश्यत्तत्र तिष्ठन्ती दूराद्दिव्येन चक्षुषा ।
पतिव्रता महाभागा समानव्रतचारिणी । उग्रेण तपसा युक्ता सततं ब्रह्मचारिणी ।
वरदानेन कृष्णस्य महर्षेः पुण्यकर्म्मणः । दिव्यज्ञानबलोपेता विविधं पर्य्यदेवयत् ।
ददर्श सा बुद्धिमती दूरादेव यथाऽन्तिके । रणाजिरं नृवीराणामद्भुतं लोमहर्षणं । ४३०
अस्थिकेशपरिस्तीर्णं शोणितौघपरिप्लुतं । शरीरैर्व्वङ्गसाहस्रैर्व्विनिकीर्णं समन्ततः ।
गजाश्वरथयोधानामावृतं रुधिराविलैः । शरीरैरशिरस्कैश्च विदेहैश्च शिरोगणैः ।
गजाश्वनरनारीणां निःस्वनैरभिसंवृतं । शृगालबककाकोलकङ्ककार्कनिषेवितं ।
रक्षसां पुरुषादानां मोदनं कुरराकुलं । अशिवाभिः शिवाभिश्च नादितं गृध्रसेवितं ।
ततो व्यासाभ्यनुज्ञातो धृतराष्ट्रो महीपतिः । पाण्डुपुत्त्राश्च ते सर्व्वे युधिष्ठिरपुरोगमाः । ४३५
वासुदेवं पुरस्कृत्य हतबन्धुञ्च पार्थिवं । कुरुस्त्रियः समासाद्य जग्मुरायोधनं प्रति ।
समासाद्य कुरुक्षेत्रं तास्त्रियो निहतेश्वराः । अपश्यन्त हतांस्तत्र भ्रातॄन् पुत्त्रान् पितॄन् पतीन् ।
क्रव्याद्भिर्भक्ष्यमाणान् वै गोमायुबलवायसैः । भूतैः पिशाचैरक्षोभिर्व्विविधैश्च निशाचरैः ।
रुद्राक्रीडनिभं दृष्ट्वा तदा विशसनं स्त्रियः । महार्हेभ्योऽथ यानेभ्यो विक्रोशन्त्यो निपेतिरे ।
अदृष्टपूर्व्वं पश्यन्त्यो दुःखार्त्ता भरतस्त्रियः । शरीरेष्वस्खलन्नन्या न्यपतंश्चापरा भुवि । ४४०
श्रान्तानाञ्चाप्यथान्यासां नासीत् काचन चेतना । पाञ्चालकुरुयोषाणां कृपणं तदभून्महत् ।
दुःखोपहतचित्ताभिः समन्तादनुनादितं । दृष्ट्वायोधनमत्युग्रं धर्म्मज्ञा सुबलात्मजा ।
ततः सा पुण्डरीकाक्षमामन्त्र्य पुरुषोत्तमं । कुरूणां वैशसं दृष्ट्वा दुःखादवचनमब्रवीत् ।
पश्यैताः पुण्डरीकाक्ष स्नुषा मे निहतेश्वराः । प्रकीर्णकेशाः क्रोशन्त्यः कुरर्य्य इव माधव ।
अमूस्त्वाऽभिसमागम्य स्मरन्त्यो भरतर्षभान् । पृथगेवाभ्यधावन्त्यः पुत्त्रान् भ्रातॄन् पितॄन् पतीन् । ४४५
वीरसूभिर्म्महाबाहो हतपुत्त्राभिरावृतं । क्वचिच्च वीरपत्नीभिर्हतवीराभिरावृतं ।
शोभितं पुरुषव्याघ्रैर्भीष्मकर्णाभिमन्युभिः । द्रोणद्रुपदशल्यैश्च ज्वलद्भिरिव पावकैः ।
काञ्चनैः कवचैर्द्दिव्यैर्मणिभिश्च महात्मनां । अङ्गदैर्हस्तकेयूरैः स्रग्भिश्च समलङ्कृतं ।
वीरबाहुनिसृष्टाभिः शक्तिभिः परिघैरपि । खड्गैश्च विविधैस्तीक्ष्णैः सशरैश्च शरासनैः ।
क्रव्यादसङ्घैः सहितैस्तिष्ठद्भिर्व्विविधैः क्वचित् । क्वचिदाक्रीडमानैश्च शयानैरपरैः क्वचित् । ४५०
एतदेवंविधं वीर सम्पश्यायोधनं विभो । पश्यमाना हि दह्यामि शोकेनाहं जनार्द्दन ।